

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativammat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

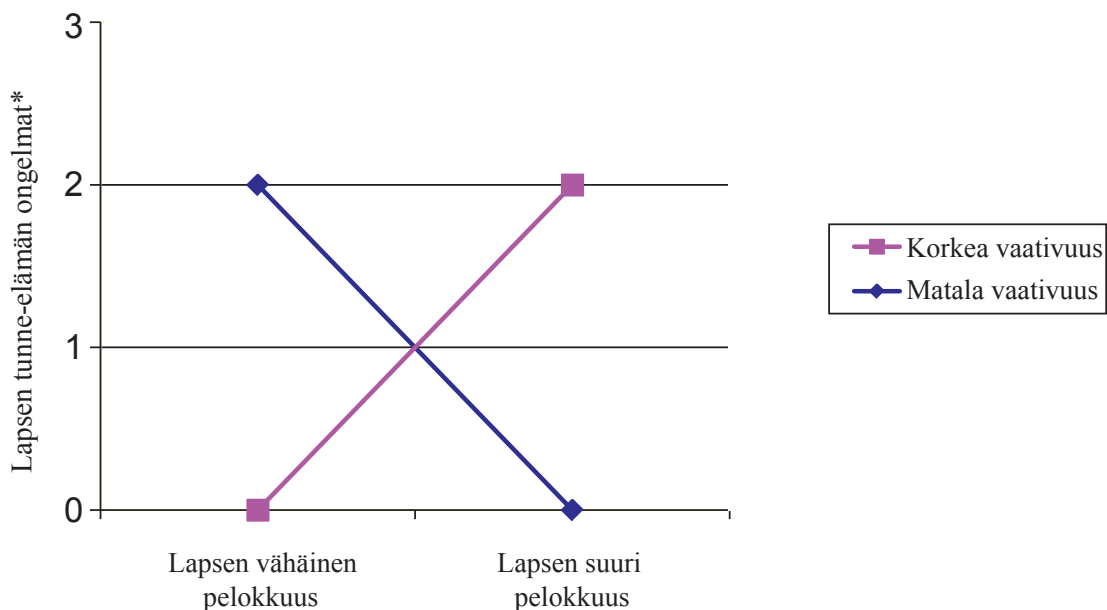
1. Pohdi ryhmätyöskentelyn etuja ja haittoja kouluoppimisessa.
2. Kuinka ihmisten kyky ymmärtää toistensa tunteita kehittyy?
3. Mikä on unohtamisen merkitys ihmisen tiedonkäsittelyssä?
4. Eräässä poikittaistutkimuksessa selvitettiin, onko kolmevuotiaiden lasten pelokkuus-temperamenttipiirre yhteydessä lasten tunne-elämän ongelmiin. Tutkimuksessa havaittiin, että yhteys pelokkuuden ja tunne-elämän ongelmien välillä riippui vanhempien kasvatustyylistä (kuvio).

Kasvatustyyliä arvioitiin vanhemman ja lapsen videoidun leikki-tilanteen avulla. Vanhemmat, joiden kasvatustyyli oli vaativa, puuttuivat usein lapsen leikkiin ohjaamalla ja kommentoimalla tämän toimintaa leikin aikana. Vanhemmat, joiden kasvatustyyli ei ollut vaativa, eivät puuttuneet leikin kulkuun vaan pikemminkin tukivat lapsen tekemiä leikkialoitteita kannustamalla tätä.

Tunne-elämän ongelmat viittaavat tässä lapsen vaikeuksiin omien tunteiden säätelyssä erilaisissa arjen tilanteissa. Lapsi, jolla on tunne-elämän ongelmia, voi olla esimerkiksi tavallista itkuherkempi tai takertuvampi.

Tulkitse tulosta kehityspsykologisen tiedon varassa.

Kuvio

*Korkeampi luku kuvaa suurempia tunne-elämän ongelmia.

Kuva muokattu tehtävään sopivaksi lähteestä A. Karreman et al., *Relations among temperament, parenting and problem behavior in young children*. *Infant Behavior & Development* 33 (2010)

5. Pohdi psykologisen tiedon varassa omaa elämääsi suuntaavia motiiveja.
6. Pohdi esimerkkien ja psykologisen tiedon varassa ihmisaivojen muovautuvuutta eli plastisiteettia.
7. Miten ihminen voi kehittää ongelmanratkaisutaitojaan?
8. Juuri täysi-ikäiseksi tullut nuori henkilö kuvaa persoonallisuuttaan seuraavasti:

”Olen mielestäni ulospäin suuntautunut ja sosiaalinen ihminen. Voisin kuvata itseäni myös iloiseksi ja optimistiseksi. Minulla on ollut hyvä lapsuus ja odotan mielenkiintoista tulevaisuutta. Haluan nauttia elämästä, matkustella paljon ja kokea erilaisia asioita. Harrastan moottoripyöräilyä ja laitesukellusta. Minulle ei ole erityisen tärkeää menestys koulussa tai hyvän ja arvostetun ammatin hankkiminen. Varmaan pystyisin parempaan, mutten koe kovaa puurtamista mielekkäänä. Haluan vain nauttia elämästäni vailla sitoumuksia ja keskittyä itseni toteuttamiseen. Luulen, että ystäväni pitävät minua kohtuullisen rentona tyyppinä, joka ei stressaa turhasta ja jolla on hyvä huumorintaju. Minut tunnetaan myös ilmiömäisenä myöhästelijänä. Vaikka minulla on paljon ystäviä, mielestäni en ole vielä valmis sitoutumaan pitkäaikaiseen parisuhteeseen.”

Tulkitse henkilön omaa kuvausta persoonallisuudestaan kahden valitsemasi persoonallisuusteorian valossa.

- +9. Miksi psykoterapia voi auttaa mielenterveyden häiriöistä kärsiviä?
- +10. Pahuudella tarkoitetaan suoraa tai epäsuoraa toisen ihmisen vahingoittamista. Pohdi pahuuteen vaikuttavia yksilö- ja sosiaalisia tekijöitä.